

Datatilsynet

Postboks 458 Sentrum

0105 OSLO

Krav om redegjørelse - Nettselskapets behandling av helseopplysninger ref 20/04691-1

Vi viser til Datatilsynets oversendelse datert 16.12.2020 og mottatt hos oss 08.01.2021. Norgesnett bes om å redegjøre for selskapets behandling av helseopplysninger i tilknytning til avanserte måle- og styringssystemer (AMS).

Bransjen har i mange år satt personvern i høysetet. Som en følge av personvernforordningen fra EU laget bransjen – med Energi Norge i spissen – en veileder for personvern i 2017 og en norm for personvern i 2018. Disse to dokumentene smeltet sammen til en bransjestandard¹ for personvern i 2020.

Lovgiver har pålagt alle nettselskap å installere AMS for måling av forbruk av elektrisitet i alle målepunkter innenfor eget konsesjonsområdet, jf. avregningsforskriften² § 4-1 første ledd. Forskriften unntar nettselskapene fra plikten til å installere AMS-målere³ i to type tilfeller, der «forbruket i målepunktet er lavt og forutsigbart», og der «installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker», jf. avregningsforskriften § 4-1 annet ledd bokstav a) og b). Det er sistnevnte unntaksalternativ som er relevant i denne sammenheng.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har i sin forvaltningspraksis lagt til grunn at en «vesentlig og dokumenterbar ulempe» skal forstås i helsemessig forstand, og krever at sluttbrukeren dokumenterer en slik ulempe ved framleggelse av en erklæring fra lege eller psykolog. Nettselskapene har ikke noe selvstendig ønske om å motta helseopplysninger, men må for å oppfylle myndighetenes dokumentasjonskrav og overholde orskriftsforpliktelsene kreve at sluttbrukere i slike tilfeller fremlegger erklæring fra lege eller psykolog. Norgesnett har ikke lovlig adgang til å innvilge fritak fra installasjon av AMS-måler utover de rammer forskriften og myndighetene har gitt nettselskapene.

Slik vi ser det er det personvernforordningens artikkel 6 nr. 1 om behandling som er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse samt artikkel 9 nr. 2 bokstav g) som i slike tilfeller er

grunnlaget for behandlingen av legeerklæringer der dette mottas. Vi er åpne for å diskutere om anmodning om fritak framover kan dokumenteres på andre måter eller om andre uavhengige aktører kan motta denne dokumentasjonen og melde resultatet til nettselskapene, eksempelvis Datatilsynet eller RME.

-----
1 Se: www.energinorge.no/publikasjoner/rapport/2020/bransjestandard-personopplysningsloven/

2 Forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (FOR-1999-03-11-301)

3 Unntak fra installasjon av AMS-måler innebærer for oss at nettkunden får skiftet ut eksisterende strømmåler med en ny måler uten aktiv kommunikasjonsmodul (trådløs kommunikasjonsenhet).

En eventuell endring i dokumentasjonskrav for innvilgelse av fritak må involvere RME siden nettselskapene må overholde avregningsforskriftens krav og RMEs forvaltningspraksis.

I kapittel 2 i bransjestandarden for personvern, under "Administrere kundeforhold", er helseopplysninger som mottas i forbindelse med eventuell anmodning om fritak fra aktive kommunikasjonsmoduler til AMS-målere nevnt som eksempel på særlig kategori personopplysninger som kan forekomme innen bransjen. For å ivareta kundenes interesser og minimere forekomst av slike opplysninger i bransjen, er det i kapittel 6 "Oppbevaring og sletting" fastsatt at slike helseopplysninger som eventuelt mottas, ikke skal oppbevares, men slettes/makuleres umiddelbart. Erfaringsmessig har det både vært praktisert at kunder har sendt legeerklæringen til nettselskapet (epost/brevpost) og at kunder personlig har møtt opp for å overlevere erklæring.

Norgesnett er i gang med en prosess der typen dokumentasjon nevnt over slettes. I vårt system registreres kun at kunden er fritatt for aktiv kommunikasjonsmodul.

Dokumentasjon mottatt på papir er fortløpende blitt makulert.

Datatilsynet stiller også spørsmål ved om dagens standard nettleieavtale også omfatter kommunikasjonsmodulen i måleren. Det følger av nettleieavtalens § 5-1, «Installasjon og drift avmåleutstyr», at nettselskapene «bestemmer type måleutstyr, eier måleutstyret og har ansvaret for installasjon, drift og kontroll av dette». Nettselskapene har dermed full disposisjonsrett over sitteget måleutstyr. For å kunne oppfylle alle forskriftsfestede funksjonskrav må en AMS-måler ha en kommunikasjonsmodul, jf. avregningsforskriften § 4-2. Kommunikasjonsmodulen er altså en nødvendig komponent i måleren, og er, sammen med måleren, å anse som «måleutstyr». Ved at nettleieavtalen omfatter «måleutstyr» er AMS-målere, med eller uten kommunikasjonsmodul, omfattet av gjeldende avtalevilkår. Nettselskapene har dermed avtalerettslig hjemmel til å installere AMS-målere med eller uten kommunikasjonsmodul. Bransjen er i ferd med å kunngjøre nye vilkår⁴ hvor dette tydeliggjøres/presiseres, men dette innebærer ingen materiell endring av vilkårene. For det tilfellet at Datatilsynet skulle mene at kommunikasjonsmodulen ikke er å kategorisere som måleutstyr, vil vi be om at dette avklares mellom Datatilsynet og RME.

Hvis Datatilsynet har spørsmål/kommentarer knyttet til bransjestandarden eller standard avtalevilkår, ber vi om at Datatilsynet kontakter Energi Norge for videre dialog.

-----
4 Se: www.energinorge.no/publikasjoner/avtale/avtaler/

I en tidligere dialog med myndighetene, sier RME til Norgesnett:

Krav om legeattest i §4-1

Det er forskriftsfestet at nettselskap kan få unntak fra plikten til å installere AMS for kunder som kan dokumentere helseplager som følge av AMS, jf. avregningsforskriften § 4-1 annet ledd bokstav b. Det følger av høringsdokumentet fra 2011 at det med fritak for «vesentlig og dokumenterbar ulempe» etter avregningsforskriften § 4-1 annet ledd bokstav b, er ment ulempe i helsemessig forstand. Det er slått fast gjennom forvaltningspraksis at slik helsemessig ulempe må dokumenteres ved attest fra lege eller psykolog.

AMS og krav til kommunikasjonsmodul

Nettselskap plikter å installere AMS med funksjonskrav som beskrevet i §4-2. For å kunne etterleve sin plikt etter forskriften er det en forutsetning at måleren kommuniserer. Kommunikasjonsmodulen må derfor regnes som en del av måleren.

Grunnloven §112

Hjemmelsgrunnlaget for installasjon av AMS-måler er å finne i energiloven med tilhørende forskrifter. Dersom en kunde mener at energiloven er i strid med bestemmelser i Grunnloven, bør vedkommende ta dette opp med Sivilombudsmannen som rette instans.

Med vennlig hilsen

Norgesnett AS

Terje Gabrielsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift